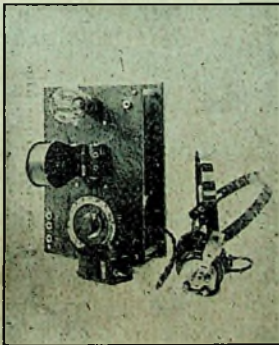

HET

apparaat voor telefonie ontvangst.

De beginnende amateur behoeft een eenvoudig afstembaar toestel, dat met weinig middelen maximum geluidsterkte geeft.

Prijs
f 55.-
(Exclusief lamp en spoelen).

Vraagt voor LAMPEN en VERDERE TOEBEHOOREN onze laatste prijzen. Wederverkopers aanzienlijk rabat.

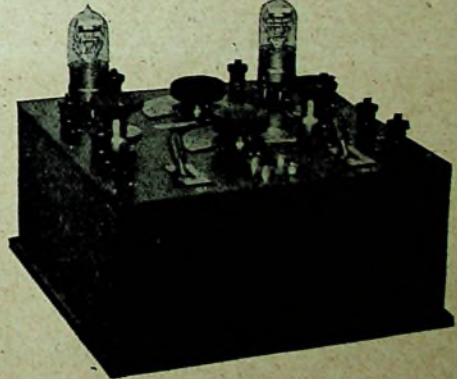
**Nederlandsche Seintoestellen
Fabriek Hilversum**

Adres (O. Indië: Ned. Tel. Mij. „Radio Holland” Tandjongpriok voor: Den Haag: 2de Emmastraat 268 (Tel. 233 B.).

N. V. „Ned. Radio-Industrie”

BEUKSTRAAT 10 - DEN HAAG.

Telefoon Radio: P. C. G. G. - Giro 76106.
Lijn: Marnix 3080

Laag frequentversterker type L. F. B.

Uitvoering: gelakt notenhouten kastje 24 × 24 × 12 c.M. met bovenplaat van eboniet.

Schakeling: door middel van twee wip-schakelaars: onversterkt, enkelvoudig versterkt, tweevoudig versterkt.

Versterking: 20- alternatief 400-voudig.

Eigenschappen: een effectvolle, geruischloos werkende versterker, daar van elke lamp de gloestroom en negatieve traliespanning afzonderlijk regelbaar zijn.

Prijs: compleet volgens afbeelding en omschrijving inclusief 2 Ph-Ida. Radiolampen type **f 150.-**
D. I. V.

Toebehooren: accu 4 volt 24 amp. uur, anodebatterij 20-40 volt. Bij aansluiting op Deka of Deka de Luxe kunnen dezelfde batterijen hiervoor dienen.

Firma W. BOOSMAN

Instrumentmakers der Kon. Ned. Marine

Warmoesstraat 97 Amsterdam

Telef. 9103 N.

Levering van complete

ONTVANGTOESTELLEN

voor Radio telefonie en telegrafie.

Alle onderdeelen voor het zelf vervaardigen
van dergelijke toestellen.

De

N. V. V. R.

(Nederlandsche Vereeniging voor Radio-
Telegrafie)

verdient den meest krachtigen steun van iedereen.

Aan het lidmaatschap (kosten f 8.— per jaar)
zijn tal van belangrijke voordeelen verbonden.

Ieder lid ontvangt gratis het Maandblad

RADIO-NIEUWS

en kan o.a. profiteeren van het **Instrumentarium**,
de **Bibliotheek** der Vereeniging en der plaatselijke
afdeelingen.

De leden der Vereeniging ontvangen

RADIO-EXPRES

iedere week tegen vergoeding van alleen de
frankeer- en verzendkosten (f 0.75 per halfjaar
voor het binnenland en f 1.75 voor het buiten-
land).

Radio Inrichting Firma Ch. Velthuisen

Oude Molstraat No. 18 's-Gravenhage.

Tel. H. 2412.

Radiofoon P. C. K. K.

Kantoren en Magazijnen

Juffrouw Idastraat 5. Postrek. 28376.

Depot der Varta Accumulatoren Fabrik Berlin.

Agent der S. G. Brown Ltd. te Londen.

Vertegenwoordiger der Hart & Hegeman Mfg. Co. U. S. A.

Blokecondensatoren voor Rooster met lek f 0.90. — Zendlampen 12 Volt—400 Volt R.S. 5 tijdelijk aanbod f 10.— — Variable Telefunken condensatoren met knop voor inbouw Cap. 00025 mf. (20 platen) f 8.50. — Varta accu's 4 Volt 10/12 Amp. f 6.— (Zoulang de voorraad strekt.

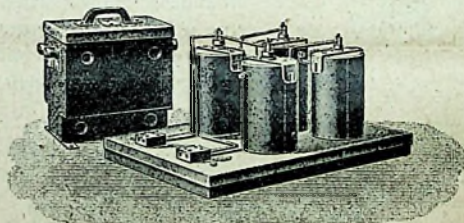
PRIJSCOURANT GRATIS.

WEDERVERKOOPERS RABAT.

C.E.B. - DEN HAAG

LAAN VAN MEERDERVOORT 30

TEL. M. 5277

ONZE DUBBELWERKENDE ELECTRO-
LYTISCHE GELIJKRICHTER IS EEN
UITKOMST VOOR DEN AMATEUR DIE
:: ZELF ZIJN ACCU'S WIL LADEN ::

ONTVANG-APPARATEN

RADIO-TELEFOONS

VAR. CONDENSATOREN

500—1200—3800 cM.

ACCUMULATOREN.

VRAAGT BESCHRIJVING MET PRIJZEN.

RADIO-EXPRES

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN DONDERDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 2.— per halfjaar voor het binnenland en f 3.— voor het buitenland. Voor leden der Nederlandsche Vereeniging voor Radio Telegrafie is de abonnementsprijs per halfjaar f 0.75 voor het binnenland en f 1.75 voor het buitenland, eveneens bij vooruitbetaling te voldoen.

Uitgave van N. VEENSTRA, Laan van Meerdervoort 30, den Haag, Tel. Marnix 2112

Wat zal ik aanschaffen?

„Welke lampen raadt u aan om bij de eenvoudige drie-honingraatspoelschakeling te gebruiken voor detectorlamp en voor laagfrequentversterking?”

Is het toestel van firma A. beter dan van firma B? Is dat van C. den hoogereren prijs waard? enz.

Vragen van deze soort bereiken ons telkens.

Nu kennen we wel vele, maar niet *alle* soorten van lampen uit ervaring. En nog veel minder kennen we *alle* toestellen van *alle* firma's.

Maar we kennen ook niet het doel en de beurs van alle vragers. Het kan bijv. zijn, dat een dure, maar dan ook heel sterke lamp

voor iemand, die veel experimenteert, op den duur de goedkoopste is. Voor een ander, die slechts een paar keer in de week luistert, kan de aanschaffingsprijs overwegen. De geluidsterkte der lampen van goede fabrieken ontloopt elkaar niet veel. De ontvangsterkte hangt trouwens nog van zoo veel andere factoren af.

Bovendien gaat het niet aan, dat wij op eenig gebied een bepaald merk zouden gaan aanbevelen, waarvoor wij zelf om eenige reden een persoonlijke voorkeur hadden verkregen.

Wij kunnen aan al zulke vragers slechts den raad herhalen: wend u tot de vakkundige verkoopers, die in onze advertentiekolommen hun adressen publiceeren; geeft nauwkeurig aan, wat u verlangt en voor welk doel. Wij kunnen u

uitsluitend meer algemeene voorlichting geven.

En voor het overige, kies den leverancier, dien ge uw *vertrouwen* wilt schenken. Elke goede firma zal haar best doen om het vertrouwen, dat gij toont, niet te beschamen.

C.

Fouten in radio-onderdeelen.

Ons artikel „Op den rand van genereeren” in het no. van 15 Maart blijkt door zeer velen met blijdschap ontvangen en met aandacht gelezen te zijn.

Maar het heeft natuurlijk toch nog niet iedereen erin doen liggen, de oorzaken te vinden, waardoor bij hem die „doode gang” in de terugkoppeling, waarover gesproken werd, of ook wel een zeer

ONDER DE NULLIJN.

Tataïstische fabel.

Tatete te / tetatate tetatete teta teta ta / tatatete te tete / ta tatata ta / tetefete te ta / tetate tatata tatata tetete ta te tetatè / tatatatetete / tete tateta / tetatete teta teta ta / tafete te / te tetatete te tetatete ta tetate tatata tate te tate / tatete teta tate tetete te tate / te tate / tetata teta ta / tatete tatata te / tetatata tatetata / tetetatetete / tetatata tatetata / tatatete tete ta / te tate tateta te tetatete / tete tate / tatete te tate / tetata te tatate / tete tete tete

Ta tatata te tate / tetete tetatete tetate teta tateta / tetetete te ta / tetate tatata tatata tetete ta te tetate / tatatatetete / tete tateta / tatete te te tetetate / teteteta tatata tatata tetate / tatete te tate / tatete teta tate tetete / tatete te / tata teta teta ta / teta teta tate / tatetatetete / tatatete tatata tate tatete te tetate / tata tatetata / tatate te tetetete te.

teteta tetate ta / te tetate / tate tete te ta tetete / tete tete tete

Tatete teta teta tetate / tetata te tetate tatete / tatete te / tatate tetatete tatata te tete tetete tetate teka teta tetete / tetata tete ta / teteteta teta tate / ta tatata tatata tetate tate / tate teteta / tate tete te tata teta tate tatete / tatata tata / tetetete te tata /tatete teta tatatata ta / tatetatetete / tetetete tatetata / tatetete tetatete tete, te tetete / tatatete tete. tatatata / tatatete tatata tatata / tatata tetatate / tetatetateta / tatete teta ta / tetetete tatetata / tetatete tetatete tatata ta tetete te tetatete tete tate tatate / tateta tate teta tetatate / tatatete te tete / tete tete tete

Tate, teteta / tetata teta tetate te tate / tetate tatata tatata tetete ta te tetate / te tate / tetatete tetatete teta teta ta / tata te ta / tetete ta tatata tata tetetete te tete tatete / tatate te tetete tetatete teta tatate te tate / tete tete tete /

tetetetatetataa

Hoe men leden wint.

Iemand met een bril op, die in de vakantie bij den heer Hemmes op visite komt. Hij steekt een van zijn sigaren op, loopt naar den draadloozen ontvanger en luistert. Hij staat met een paar glazen oogen te staren en te rooken. Hij hoort wat. De asch „rugelt” elken keer van zijn sigaar tusschen en over des heeren Hemmes ingrediënten. Op het eind brandt hij z'n pantalon en legt dan het eindje nog gauw in den aschbak.

Maar hij is gewonnen als lid van de Nederlandsche Vereeniging voor Radiotelegrafie.

Even een grapje.

Weet U wat het verschil is tusschen een schaap en een Duitsche dubbelroosterlamp?

Vijf pooten aan een schaap te willen hebben, is de uitdrukking van een overdreven verlangen, maar vijf pooten aan een Duitsche dubbelroosterlamp is niet meer dan normaal.

Muzikale Omroep.

Uit te zenden met den zender van P. C. G. G., den Haag.

Golflengte 1070 meter.

PROGRAMMA VOOR DONDERDAG 5 APRIL 1923.

Aanvang 9 uur n.m.

(Nadruk zonder bronvermelding verboden).

Mevrouw LENY LAM—VOGELESANG, Zang.

Mevrouw HENRIETTE STIBBE, Piano.

1. Aria aus Odysseus	R. Strauss.
2. Breit über mein Haupt	R. Strauss.
3. Allerseelen	Fr. Schubert.
4. Clärchenlied	Fr. Schubert.
5. An Silvia	J. Brahms.
6. Immer leiser wird mein Schlummer.	J. Brahms.
7. Wie bist du meine Königin.	J. Brahms.
8. So willst du des Armen	J. Brahms.
9. Moederke alleen	Wierts.
10. Naar droomland toe	Zagwijn.
11. Lied	Zweers.

onzeker genereeren van het toestel, voorkomt.

Waar speciaal voor telefonie-ontvangst deze zaken zoo buitengewoon gewichtig zijn, willen wij bij één der genoemde foutoorzaken nog eens iets uitvoeriger stilstaan en wel bij de *onzekere* contacten (punt 3).

In de eerste plaats moeten die vermeden worden in de gloei-stroomgeleiding. Voor het goed werken eener lamp is het toch van buitengewoon groot belang, deze werkelijk te doen branden op de spanning, waarvoor zij bestemd is, niet hooger, want dan wordt haar levensduur verkort, maar ook niet lager, want dan vermindert de werking zeer snel.

Om de gloei-spanning aan een lamp te meten, moet men een voltmeter direct verbinden met de gloeidraadcontacten aan de lamp zelf. Bij gebruik van eenigszins lange leidingen van de accu naar de lamp speelt toch de weerstand dier leidingen een niet zoo heel onbelangrijke rol. De accu levert een zekere spanning, van laat ons zeggen 4.1 volt. We kunnen ons die spanning voorstellen als een drukverschil, dat den stroom

door den weerstand van leiding en lamp perst. Het onderhouden van een bepaalde stroomsterkte door een bepaalden weerstand eischt een bepaald drukverschil. Is de benoedigde stroomsterkte 0.5 ampère, en is de weerstand der leidingen 0.2 Ohm, dan gaat in dien weerstand een spanningsval van $0.5 \times 0.2 = 0.1$ Volt verloren. Heeft men een weerstand in de leidingen van 0.6 Ohm, dan is bij 0.5 ampère het spanningsverlies al 0.3 Volt. Voor den gloeidraad blijft maar 3.8 volt over en de lamp brandt — ofschoon de accu goed geladen is — net alsof men een bijna ontladen accu in dienst had!

Het komt hier dus werkelijk zeer aan op kleinigheden.

Nu zijn de z.g. 4 voltlampen er tegenwoordig wel op gemaakt, dat zij zelfs op 3.7 volt nog volkomen goed werken. Toch mag de weerstand in de gloeidraadgeleiding maar heel gering wezen, wil die werking inderdaad tot aan de ontladingsspanning van de accu goed blijven.

Een zeer veel voorkomende oorzaak van onbevredigende werking van toestellen is daardoor het ge-

bruik van regelbare voorschakelweerstand. Heel dikwijls laat de schakelarm van zulke weerstanden ook op den stand waarbij de weerstand moest zijn uitgeschakeld, nog een stukje weerstanddraad in de geleiding.

Nog erger is het als het glijcontact op den weerstand een ietwat onzekere verbinding maakt. Dan is er een overgangweerstand die bij geringe trillingen van nul tot verscheidene Ohms kan wisselen. Dat is voor het genereeren der lamp wanhopig.

Onze raad luidt daarom: vermijd voorschakelweerstand altijd, als ze niet absoluut noodig zijn, hetzij omdat men een 6-volt-accu wil gebruiken, hetzij omdat men een 3-volt- of 3½-volt-lamp heeft. Zet op een 4-volt-lamp direct een 4-volt-accu; daar is een voorschakelweerstand niets dan een oorzaak van ellende. *Moet* men er een gebruiken, zorg dan dat het glijcontact zeer goede verbinding geeft en soldeer op den „uit“-stand eenige windingen van den weerstanddraad met een koperdraad aan elkaar en gebruik dien koperdraad voor verdere verbinding, zoodat de weerstand zich *werkelijk* op nul laat stellen.

* * *

Er is nog een andere categorie van slechte contacten, die velen parten speelt, en waarop in het artikel van 15 Maart ook onder punt 3 al werd gewezen, maar waarover we nu ook nog wat uitvoeriger willen zijn.

Dat zijn de slechte contacten in draaicondensatoren, waar de losse platen met een druk- of sleepveer in verbinding staan met de eene condensator-klem. In de vele Deutsche condensatoren, die nu aan de markt zijn, vindt men een spiraalveer, die vast zit aan de as en aan de klem; dat geeft een ideaal contact zoo lang de veer heel is. Bij een Murdock-condensator echter drukt een geelkoperen veer onder tegen de zinken as; dat contact is dikwijls famelijk onzeker. Bij doormeting met een batterij en voltmeter ontdekt men de fout gewoonlijk niet. De verbinding wordt toch bij het draaien wel bijna nooit geheel

geheel verbroken en met een hooge-weerstand-voltmeter is een weerstandverandering zelfs van tientallen ohms vaak nog haast niet te zien. Maar in een keten van een lamp, waarin trillingen worden gegenereerd, zal een dergelijke onzekere weerstand in de geleiding naar den condensator onaangename gevolgen hebben. Het genereren wordt zeer onzeker en als men den condensator draait, terwijl de lamp genereert, hoort men gekraak in de telefoon.

Is nu gekraak bij draaien aan den condensator aanwezig en is men zeker, dat het *niet* ontstaat door kortsluitingen tusschen de platen (die óók wel voorkómen) dan is vrij zeker de kwestie van het slechte contact met de losse platen aanwezig.

Gelukkig is deze bij goedkope draaicondensatoren veel voorkomende fout ook heel gemakkelijk weg te nemen. Men maakt dan van de losse platen naar de klem, waarmee deze verbonden moeten zijn, een extra-verbinding met een snoertje. Bij een Murdock-condensator klemt men den eenen kant van het snoertje onder de desbetreffende klem (die welke het dichtst bij 180° op den condensator ligt) en het andere eind van het snoertje onder den knop van den condensator, waardoor het hier in verbinding komt met de as, dus met de losse platen.

Eigenlijk doet men wijs, dit snoertje bij Murdock-condensatoren altijd maar dadelijk aan te brengen.

C.

Vonkjes uit de Radiowereld.

Gelijk onlangs uit een bericht bleek, voelde de Engelsche regeering niets voor het radio-telefonisch omroepen van parlementaire redevoeringen. In Argentinië evenwel heeft de ingenieur Frederico W. del Ponte daarvoor concessie verkregen. Met een telefoniezender te Palermo zal hij niet alleen de Kamerdebatten in de huizen zenden van alle bezitters van ontvangtoestellen, maar hij wil auto's met ontvangtoestellen in de straten plaatsen en de redevoeringen hoorbaar maken voor de menigte in parken en pleinen. Wat een afgrijselijk idee! roept de Electrician uit.

Het uitzenden van heele opera's en operette's met de Engelsche omroepzenders heeft de schouwburgondernemers, die er eerst toe medewerkten, blijkbaar op het idee gebracht, dat zij daar dan ook wel eenige inkomsten van mochten hebben. De vakvereniging van schouwburgdirecteuren heeft hare leden aanbevolen, in dezen geen faciliteiten meer toe te staan.

Uit Washington wordt gemeld, dat president Harding nieuwe regelen wil voorstellen omtrent het gebruik van radio-telegrafie en vliegtuigen in oorlogstijd. Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Japan en Nederland zullen

rooster en kathode in een metalen vat ingebouwd zijn, dat in water afgekoeld wordt en tevens als anode dienst doet. De met deze nieuwe typen op te wekken hoogfrequent-energie is aanzienlijk.

Ontvangst der signalen van Bandoeng.

Eenige vragen komen tot ons van luisteraars, die graag willen weten, hoe anderen tegenwoordig Bandoeng ontvangen.

Wij zullen gaarne van verschillende zijden korte gegevens daarover ontvangen om er een samenvatting van te publiceeren.

Attentie s.v.p.

Verzoeken **ALLE CORRESPONDENTIE**, zowel over abonnementen en advertenties, als over den inhoud van **RADIO-EXPRES** te richten aan het bureau: **Laan v. Meerdervoort 30, den Haag.**

Zij die zich willen abonneren, worden dringend verzocht, het **ABONNEMENTSGELD** aan den uitgever, adres:

N. Veenstra, Laan v. Meerdervoort 30, den Haag, bij vooruitbetaling in te zenden.

Van abonnementsaangiften, die niet van storting van het bedrag vergezeld gaan, kan geen nota worden genomen, aangezien bij den laag gestelden prijs kosten van disponeeren moeten worden vermeden.

worden uitgenoodigd om te overleggen over een overeenkomst daaromtrent.

Dit is dus nog géén uitnoodiging tot de algemeene internationale radioconferentie, zooals uit een dagbladbericht hierover eerst scheen te blijken.

Gedurende de Paaschdagen wordt te Venetië een internationale handelsconferentie gehouden, waar o. a. het gebruik van Esperanto als internationale taal voor radiotelefonie en -telegrafie zal worden besproken.

In een vergadering van het Ned. Radio-Genootschap deed ir. W. Julius een mededeeling over eenige nieuwe typen van Philips zend-trioden (drielectroden-zendlampen), welke tevens gedemonstreerd werden. Het nieuwe bestaat in hoofdzaak daarin, dat

De aangifte van amateur-ontvangst-inrichtingen.

Wij wijzen er onze vele nieuwe abonnés op, dat degene, die een ontvangantenne opricht, daarvan aangifte moet doen aan het naastbijzijnde Rijkstelegraafkantoor, waarvoor op de kantoren gratis aangifte-formulieren verkrijgbaar zijn.

Deze mededeeling bevelen wij extra in de aandacht aan, omdat in een pas verschenen boekje in Segboer's „Ik wil"-serie, door den schrijver, Ir. A. Alberts, *ten onrechte* wordt gezegd, dat amateurs een adres op zegel zouden moeten richten tot den Minister van Waterstaat.

De schrijver toont zich trouwens in technisch opzicht al evenmin op de hoogte en blijkt zelfs van de gewone terminologie der electro-techniek geen behoorlijke notie te bezitten. Wij moeten tegen zulk een gids heel ernstig waarschuwen.

Radio-Holland.

Van de Ned. Telegraaf Mij. „Radio-Holland" ontvingen we een keurige brochure betreffende het nut, de werking en de exploitatie van radio-inrichtingen aan boord van schepen, tevens bestemd om als leidraad te dienen bij de keuze van het gewenschte type radiostation aan boord van nieuw te installeren schepen.

De brochure bevat o. a. een afbeelding eener 5-K.W. installatie met 1½ K.W. ongedempten zender en modernen lampontvanger, zooals de maatschappij aan boord van groote passagiersschepen exploiteert.

Varta-accumulatoren.

De afd. Varta van de Accumulatoren-Fabrik A.G. Bureau A

dam, zond ons haar nieuwe prijslijst 1923, die na een inleiding over de verschillende soorten van accumulatorenpalen in verband met het verschillend doel, waarvoor accu's kunnen worden gebruikt, een overzicht geeft van al de verschillende voorradige typen.

Behandelingsvoorschriften voor accumulatoren met massapalen en met grootoppervlakplaten zijn bijgevoegd, alsook mededeelingen over glimlicht-gelijkrichters.

Een glimontladings-microfoon.

Een der ingenieurs van de Amerikaanse Westinghouse Electric, Dr. Phillips Thomas, heeft een nieuwe microfoon uitgevonden, die werkt zonder trilplaat en daardoor vrij is van de vervorming, welke door de trilplaat ontstaat. Men weet bijv., dat de gewone microfoon van een piano de hooge noten weergeeft als bijna toonlooze tikken, terwijl de basnoten doorkomen als een gebrul.

In de Thomas-microfoon beïnvloeden de geluidstrillingen een zeer kleine elektrische ontlading, welke plaats heeft tusschen twee op zeer korten afstand bij elkaar gelegen punten. De *Wireless World* geeft dit nader aan als een glim-ontlading. De microfoon heeft de grootte van een horloge. Een middenopening, door draadgaas afgesloten, laat het lichtende puntje der ontlading zichtbaar zijn.

Uitvoeriger informatie ontbreekt ons nog.

De Engelsche omroep.

De heer Erkens te Waddinxveen wijst er ons op, dat onze opmerking in het vorig no., dat de Engelsche omroep alleen 's avonds zou plaats hebben, niet juist is. Hij hoorde al sedert 3 weken 2 LO ook elken dag tusschen 12 en 1 uur.

Juist wordt ook gemeld, dat nu al de omroepstations definitief vergunning hebben verkregen om te werken van 11.50—12.50.

De Britsche directeur-generaal van posteries en telegrafie heeft weer een conferentie gehad met twee vereenigingen van importeurs, handelaren en fabrikanten van radio-artikelen, die protesteerden tegen het monopolistisch karakter van de omroepvennootschap en tegen den schadelijken en beperkenden aard van de regeling. Het opbrengen van een bijdrage voor de radioconcerten door een verhooging van den prijs van onderdeelen

noemden zij ingewikkeld en verkeerd; zij drongen aan op algeheele herziening der regeling. Dan moest het vergunningsrecht, door amateurs te betalen, maar verhoogd worden.

Wij denken, dat de Engelsche amateurs dat laatste idee ook niet zullen toejuichen! Trouwens, voor den handel lijkt 't evenmin aanbevelenswaardig, de menschen door zoo'n belasting af te schrikken.

Radio-Concerten.

Radio-Concert.

Zondag 1 April van 3.20—5.20 n.m. door het radio-telefoniestation P. C. G. G. van de N. V. „Ned. Radio-Industrie” Den Haag, op een golfteugel van 1070 Meter: 1. Radio-Marsch. P. H. Verhagen. 2. Ouverture Martha, Fr. v. Flotow. 3. Wooring Waltz, Fabian Rose. 4. Loin du Bal, Ernest Gillet. 5. Potpourri: Der Vogelhändler, Carl Zeller. 6. Trio Manon, Massenet. 7. Entr'acte, Gavotte, Ernest Gillet. 8. Fantasie: „Die Favoritin”, G. Donizetti. 9. Was Blumen Träumen, S. Translateur. 10. Wals „Three o'clock in the Morning”, Robledo. 11. „Valse Fantastique”, M. Heinecke. 12. La Java. Deze orchestnummers worden afgewisseld door Pathéfoon.

Vereenigingsnieuws.

Instrumenten-commissie.

In plaats van den heer Ir. M. Polak heeft in de commissie voor het Instrumentarium zitting genomen de heer G. E. Eschauzier. Deze laatste is opgetreden als secretaris der commissie, welke functie door den heer W. F. v. Bommel is neergelegd.

Aanvragen om instrumenten richte men uitsluitend aan het volgende adres:

Instrumentarium der N. V. v. R., Kazernestraat 3, den Haag.

Afdeeling Den Haag.

Bijeenkomst a.s. Zaterdag 8 uur n.m., afdeulingszaal „De Gouden Kroon”, Fred. Hendriklaan 119.

Spreekers:

De heer H. Idzerda, onderwerp: Inleiding tot discussie over radio-problemen.

De heer J. Corver, onderwerp: Een nieuw radio-boek.

Vragenrubriek.

Hilversum.

E. F. R.: v. O. — Uw mededeeling

over het hooren van zang: „wel duidelijk maar niet zuiver”, begrijpen we niet geheel. Wat bedoelt u daarmee? Zonder nadere omschrijving kunnen we hierop niet antwoorden.

Tilburg en Amsterdam.

A. J. C. v. B. en J. K. — Het na-gaan en controleren van schema's voor samengebouwde toestellen met versterkers en schakelaars is zeer tijdroovend. Wij zullen eens zien, of we er tijd voor kunnen vinden. Maar dan moet u nog wat geduld hebben.

Bergen-op-Zoom.

Fr. J. W. — We hopen, dat U bij het brengen van teer op spreiders en trekdraden, niet de isolatoren mee heeft geteerd. Dat zou de isolatie niet verbeteren. Met een E V N 171 kunt U een laagfrequentversterker bij uw toestel maken. Zie voor schema en constructie „Het Draedloos Amateurstation”, welk boek in R. E. wordt geadvertiseerd. Wij kunnen over die elementaire zaken niet telkens weer schema's opnemen.

Vlieland.

G. v. T. Het hierboven genoemde boek geeft inlichtingen over verschillende wijzen van ontvangst door amateurs: U kunt inderdaad voor antenne ook geïsoleerd draad gebruiken. Of dit in uw geval iets zou geven, gelooven we niet. Als de antenne-isolatie tijdens nevel goed blijft, zal het ruischen bij ontvangst wel niet door de antenne worden veroorzaakt. Is de luidspreker misschien niet de schuldige? Er zijn er, die voor eenig vocht vreeselijk gevoelig zijn. In elk geval zouden wij de oorzaak van het euvel binnenshuis zoeken. Wij hoorden nooit van andere zeeplaatsen, dat daar 's avonds geregeld ruischen zou optreden in den ontvanger. Mocht deze in een onverwarmd vertrek staan, dan vermoeden wij daarin de oorzaak.

Amsterdam.

J. H. v. H. — U vergist zich, waar U meent, dat 2 LO niet op Marconi-House zou zijn gevestigd. Zeker, het is een station van de elders zetzende Broadcasting Cy., maar het station zelf ligt op de 7de verd. van Marconi-House. Zie volgend „Radio Nieuws”.

W. V. — Verzending van „R. E.”, zóó dat ieder het Donderdagavond heeft, is niet mogelijk. U heeft zeker niet opgemerkt, dat de programma's

er een week van te voren in staan. Aan uw toestel mankeert vermoedelijk niets. Zie over de hantering vorige en volgende Nos. „R. E.”.

Rotterdam.

J. P. Jr. — Te sterk genereren van uw toestel bij telefonie-ontvangst is geheel een kwestie van instelling, dus: veel te sterke koppeling of ook te groote terugkoppelspoel.

J. A. — Uw schema is goed. Bij werken met zelfde batterijen voor detector en versterker is steeds telefoon en primaire van transformator eenzijdig verbonden.

A. P. J. — Al uw vragen vindt U beantwoordt in „Het Draadloos Amateurstation”. Daar U de ligging van uw ontvangtoestel t. o. v. de antenne niet aangeeft, kunnen we U niet volledig beantwoorden. Een antenne met 3 of 4 draden maakt heel weinig verschil. Afstand kleiner dan 1 meter geeft vrijwel niets.

W. J. L. — Met electrolytischen gelijkrichter kunt U stroomsterkten van 2 à 3 amp. verkrijgen als U den wisselstroom met transformator-neertransformeert tot 40 à 60 volt. Grätz'sche schakeling met vaten van 1 liter, 15 percents ammoniumphosphaat- of ammonium bicarbonaat-oplossing en staafjes aluminium van bijv. 6 m.M. dikte geeft dan goed resultaat. Stroomsterkte zóó te regelen, dat de temperatuur beneden 50° C. blijft.

Gorredijk.

S. T. — Aangezien het steeds de

primaire wikkelingen uwer versterker-transformators zijn, die defect raken, dat zijn de plaatstroom dragende wikkelingen, is uw prognose, dat isolatie-vernieling, doorslag en electrolytische werking een rol spelen, niet onwaarschijnlijk. Bij draad zoo dun als de uwe, komt dit veel voor. Kleine spatjes soldeervet doen ook vaak het hunne. Iets dikker draad voorkomt die misère. Overigens zal elke goede firma U op verlangen wel prima-transformatoren kunnen leveren. Wij kunnen geen bepaalde merken gaan aanbevelen.

Sneek.

J. W. — Als U bij Heussen dubbelroosterlampen werkt met 4 volts accu kan een gloeidraadweerstand enkel maar kwaad doen. Ook is 4 volt plaatspanning zeker te laag. Dit zullen wel de oorzaken zijn van dooden gang in de terugkoppeling.

Alphen a/d Rijn.

Th. Spr. — Elk toestel zal met seriecondensator beter genereren dan met parallelcondensator. Dat het uwe het op de laatste wijze geheel niet doet, ligt óf aan de antenne, óf aan de lamp, óf aan te lage plaatspanning. Zulke bezwaren levert een toestel met losse spoelen (honingraat, corona of derg.) nooit, aangezien men daar alle golven met serie cond. kan halen. Met grootere spoelen zoudt u met overigens uw zelfde hulpmiddelen geen moeite onder vinden.

Heemstede.

J. A. W. — Met 27 meter lange,

9—10 meter hooge antenne, tweedraads, zult u ongetwijfeld, waar de antenne vrij hangt, goede resultaten bereiken. Maar *alles* hooren met één lamp is wel heel veel gevergd.

Den Haag.

M. Th. de K. — Over de storing, die P C G G Maandag ondervond, hoorden we van verschillende zijden. Volgens een bericht uit Amsterdam was C A de Marine aldaar. We hoorden nog van niemand, die ook A B heeft opgenomen. I D Z was in verband hiermee op 1300 meter overgegaan.

KLEINE ADVERTENTIES.

(uitsluitend onder letters; firmanamen mogen er niet in voorkomen).

Prijs 1—5 regels f 1.50; elke regel meer 30 cent, alles bij vooruitbetaling.

Uit voorraad leverbaar Amplion Loudspeakers 2000 ohm. f 35.—, 4000 ohm f 37.—. Brieven onder No. R. E. 16 bureau van dit blad.

Te koop 2 glijderspoel 49 c.M. bewikkeld f 25.—, idem 33 c.M. bew. f 10.—. Potentiometer N. R. I. f 8.50. 8 Honingraatspoelen gemont. f 12.—. Brieven onder No. R. E. 17 bureau van dit blad.

Verbinding gezocht met grossier in Radio-artikelen door iemand, die tegenwoordiging wil waarnemen op plaats waar dit artikel nog niet wordt verkocht. Brieven onder No. R. E. 18 bureau van dit blad.

Radio Technisch Bureau HERM. VERSEVELDT

DEN HAAG, Hugo de Grootstraat 98 en 100. Tel. M. 4969

Zie onze étalage Hugo de Grootstraat 98 en Hoogewal (bij Noordeinde).

Als **RECLAME** verkopen wij de nieuwe

„Telefunken” Telefoon

met stalen beugel 2 × 1500 Ohm à f 11.—.

„Seibt” telefoon enkel 4000 Ohm f 6.75.

„Seibt” dubbeltelefoon 2 × 3000 Ohm f 15.—.

Philips en Heussen lampen.

Prijscourant gratis.

Vanaf heden zijn wij speciaal ingericht voor het laden van Accumulatoren.

Vraagt Uwen leverancier:

MURDOCK CONDENSATORS voor tafelmontage

MURDOCK CONDENSATORS voor inbouw

MURDOCK TELEFOONS, 2000 en 3000 ohms

MURDOCK GLOEIDRAADWEERSTANDEN voor inbouw

Indien ter plaatse niet verkrijgbaar, schrijf dan onder vermelding van het adres van Uwen radio-leverancier, direct aan den importeur:

A. A. POSTHUMUS,
HEERENGRACHT 545—549,
AMSTERDAM.

(Levering geschiedt uitsluitend via den handel.)

NED. RADIOMAATSCHAPPIJ „SECO”
NASSAU OUWERKERKSTRAAT 3. - Tel. H 513.
DEN HAAG.

Zwevingstoestellen

MET

„Balance Erreger”

(ZONDER TERUGKOPPELING)

system Schrack Weenen

compleet met lampen, variabele condensator,
en houder voor honingraatspoelen.

Prijs f 90.—.

RADIO TECHNISCH BUREAU
„ANETA”
NIEUWE MARKELOSCHEWEG
RIJSSEN.

Primair ontvangers (variometer) ten gebruike
bij ieder honingraattoestel, golflengte 200/1100
Meter f 35.—.

VRAAGT PRIJSLIJST

van onderdelen voor zelfvervaardiging van
toestellen.

RADIO-ELECTRO TECHN. BUREAU
VAN SANTEN & SCHILLING
ZWARTJANSTRAAT 69 - ROTTERDAM.

TOESTELLEN en ONDERDEELEN
tegen den laagst mogelijken prijs.

Wij leveren onze toestellen met 8 spoelen,
accu, spanningsbatterij, lamp (Philips of andere)
en telefoon tot den prijs van

- 1 Lamps compleet als boven. f 125.—
- 2 Lamps compleet als boven. „ 150.—
- 3 Lamps compleet als boven. „ 175.—

VRAAGT GRATIS PRIJSBLAD.

SMITH & HOOGHOUT
Keizersgracht 6 - - Tel. C. 4163
AMSTERDAM

BROWN

Loudspeakers, Telefoons
en Microfoon Relais
Radio op elk gebied

VERSCHENEN:

VRAGEN EN ANTWOORDEN
OVER RADIOTELEGRAFIE
(TECHNIEK)

ten behoeve van **Candidaat Radio-telegrafisten**

DOOR

G. EMMERIK.

Prijs f 2.50

Alom bij den Boekhandel verkrijgbaar en tegen
inzending van het bedrag bij den Uitgever
N. VEENSTRA,
LAAN VAN MEERDERVOORT 30, DEN HAAG.

Zooeven verschenen de **VIERDE** herziene
druk van

Het Draadloos Amateurstation

DOOR **J. CORVER**

Prijs: ingenaaid f 3.75,
gebonden „ 5.—.

Alom bij den Boekhandel verkrijgbaar en tegen
inzending van het bedrag bij den Uitgever
N. VEENSTRA, Laan van Meerdervoort 30,
Den Haag.